

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Institutul „Eudoxiu Hurmuzachi” pentru românii de pretutindeni
Universitatea de Stat din Moldova – Facultatea de Istorie și Filosofie
Universitatea din Oradea – Facultatea de Istorie, Relații Internaționale și Științe
ale Comunicării
Centrul de Studii Interdisciplinare „Silviu Dragomir” Chișinău – Oradea
Centrul de Studii Transilvane

Programul

Conferinței internaționale

“LATINITATE, ROMANITATE, ROMÂNITATE”

a II-a ediție

CHIȘINĂU
22-24 noiembrie 2018

Comitetul organizatoric:

Igor ȘAROV (Secretar General de Stat, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova)
Nicolae BRÎNZEĂ (director general adjunct, Institutul „Eudoxiu Hurmuzachi”, România)
Sergiu MATVEEV (decan, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie)
Adrian BRĂDEANU (referent, Institutul „Eudoxiu Hurmuzachi”, România)
Orest DABIJA (șef direcție, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova)
Sergiu BOȚOLIN (consultant principal, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova)
Mihai CHILARU (consultant principal, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova)
Ion EREMIA (șef departament, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie)

Comitetul științific:

Sorin ȘIPOS, prof. univ., dr. (Universitatea din Oradea, România)
Ion EREMIA (șef departament, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie)
Sergiu MATVEEV (decan, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie)
Gabriel MOISA, prof. univ., dr. (Universitatea din Oradea, România)
Viorel VIZUREANU (Universitatea București, România)
Ela COSMA (Institutul de Istorie George Barițiu Cluj-Napoca al Academiei Române)
Valentin TOMULEȚ, prof. univ., dr. hab. (Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova)
Anatol PETRENCU, prof. univ. dr. hab. (Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova)

JOI, 22 noiembrie 2018

16.00 – 19.00 Sosirea participanților. Hotel Dacia (str. 31 august 1989 nr.135: Tel: (+37322) 23-22-51)

19.00 – 21.00 Masa de seară. Restaurant Hotel Dacia (str. 31 august 1989 nr.135)

VINERI, 23 noiembrie 2018

9.00 – 9.30 **Înregistrarea participanților.** Auditoriul 535 – Muzeul de Antichități „Tudor Arnăuț” (str. Mateevici 60)

9.30 – 10.00 **Deschiderea festivă.** Sala Senatului USM.

Cuvânt de salut:

Sergiu MATVEEV, decan, Facultatea de Istorie și Filosofie, USM

Otilia DANDARA, prof.univ., dr. hab., prorector pentru activitatea didactică, USM

Andrei CHISTOL, secretar de stat, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Nicolae BRÎNZEĂ, director general adjunct, Institutul „Eudoxiu Hurmuzachi”, România

Sorin ȘIPOȘ, prof., Universitatea din Oradea

10.00 – 11.15 **Ședința în plen**

Moderator: prof. univ., dr. hab. Ion EREMIA

1. Șipoș Sorin (Universitatea din Oradea), *Între Roma și Bizant. Antroponimia în Registrul de la Oradea*
2. Cosma Ela (Institutul de Istorie George Barițiu Cluj-Napoca al Academiei Române), *Războaiele uitate ale românilor la 1848-1849*
3. Rotaru Liliana (Universitatea de Stat din Moldova), *Politica lingvistică a regimului comunist în învățământul superior din RSS Moldovenească*
4. Vizureanu Viorel (Universitatea București) *Specificul abordării teologice a Sfântului Antim Ivireanul în spațiul spiritual românesc*

11.15 – 11.30 **Pauză de cafea**

11.30 – 13.00 **Activitatea în secțiuni**

Secțiunea 1. Auditoriul 530

Moderatori: conf. univ., dr. Ion TENTIUC, conf. univ., dr. Emil DRAGNEV.

1. Tentiuc Ion, Bubulici Valeriu (Muzeul Național de Istorie a Moldovei), *Considerații despre pătrunderea vestigiilor de origine vikingă la est de Carpații Orientali*
2. Eremia Ion (Universitatea de Stat din Moldova), *Spațiul est-carpatic din sec. X-XIII în istoriografia contemporană*
3. Dragnev Emil (Universitatea de Stat din Moldova), *Ciclul hramului în pictura din Moldova secolelor XV-XVI*
4. Vlas Sabina (Universitatea de Stat din Moldova), *Programul de edificare a curților domnești din epoca lui Ștefan cel Mare și bisericile lor*
5. Chiosa Sergiu (Universitatea de Stat din Moldova), *Tematica cărții manuscrise în vremea lui Ștefan cel Mare*
6. Rusu Vasile (Universitatea de Stat din Moldova), *Raporturile Patriarhiei Ecumenice cu Țara Moldovei în vremea urmașilor lui Ștefan cel Mare*

Secțiunea 2. Auditoriul 535 – Muzeul de Antichități „Tudor Arnăuț”

Moderatori: prof. univ., dr. Gabriel MOISA, conf. univ. dr. hab. Ion GUMENĂI.

1. Emilciuc Andrei, *Chestiunea Basarabiei reflectată în presa militară rusă în anii Primului Război Mondial*
2. Romînașu Radu (Universitatea din Oradea), *Figuri din panteonul Marii Uniri. Vasile Stroescu – reprezentant de marcă al românismului în spațiul vestic românesc*
3. Ciobanu Petru (Universitatea de Stat din Moldova), *Consecințele Marii Uniri pentru catolicii din Basarabia*
4. Moisa Gabriel (Universitatea din Oradea), *Despre începuturile românității în Ungaria trianonică. Aspecte istoriografice*
5. Gumenăi Ion (Universitatea de Stat din Moldova), *Românitatea elementului autohton discutată în paginile periodicului „Luminătorul”*
6. Duminica Ivan (Institutul Patrimoniului Cultural), *Căpitanul Dragomir Petrescu – un român printre bulgarii Bolgradului interbelic*

13.00 – 14.30 PRÂNzul

14.30 – 18.00 **Activitatea pe secțiuni.**

16.00 – 16.30 **Pauza de cafea.**

Secțiunea 3. Auditoriul 530

Moderatori: lect. Lilian CIACHIR; conf. univ. dr. Virgil PÂSLARIUC.

1. Bercu Igor (Universitatea de Stat din Moldova), *Fundațiile pioase islamice de pe teritoriul Țării Moldovei în timpul stăpânirii otomane (sf. sec. al XV-lea - înc. sec. al XVII-lea)*
2. Ciachir Lilian (Universitatea București), *Mărturisirile de credință în Transilvania secolului XVI*
3. Arapu Valentin (Institutul Patrimoniului Cultural), *Dimensiunea istorico-etnologică a ciocnilor în Țara Moldovei (sec. XVIII - încep. sec. al XIX-lea)*
4. Tomuleț Valentin (Universitatea de Stat din Moldova), *Etapele și specificul constituirii în Basarabia a burgheziei comerciale (anii 1812-1868)*
5. Pâslariuc Virgil (Universitatea de Stat din Moldova), *Corupția din Basarabia văzută de un guvernator: Principele Sergej Urusov*
6. Candu Teodor (Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală), Cernenchi Eugen (Institutul de Istorie), *Componența confesională, etnică și îndeletnicirile locuitorilor orașelor din fostele raiale turcești de la Nistru și Gurile Dunării la 1808*

Secțiunea 4. Auditoriul 535 – Muzeul de Antichități „Tudor Arnăuț”

Moderatori: conf. univ. dr. Lidia PĂDUREAC; prof. univ. dr. hab. Anatol PETRENCU.

1. Cașu Igor (Universitatea de Stat din Moldova), *Activitatea poliției civile și politice sovietice în timpul foametei din RSS Moldovenească, 1946-1947*
2. Pădureac Lidia (Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți), *Victimele foametei din RSS Moldovenească între uitare, rememorare, legitimare*
3. Petrencu Anatol (Universitatea de Stat din Moldova), *Importanța științifică a memoriilor în cercetarea trecutului: cazul deportaților din RSS Moldovenească*
4. Hanganu Aurelia (Academia de Științe a Moldovei), *Hotararea Prezidiului ASM din 9.09.1994 și opinia filologilor vizavis de glotinimele „limba moldovenească” / „limba română”*
5. Bulmaga Mariana (Universitatea de Stat din Moldova), *Spațiul românesc în politica externă a Ankarei*
6. Xenofontov Ion Valer (Universitatea de Stat din Moldova / Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupan”, Centrul de Cercetări Enciclopedice), *Elefterie Sinicliu (1895-1979/1980), membru al Sfatului Țării*
7. Dodul Dumitru (Universitatea de Stat din Moldova), *Aspecte ale comunicării interculturale în Europa de Sud-Est*

Secțiunea 5. Auditoriul 530

Moderatori: dr. Tatiana ONILOV; dr. Cristina GHERASIM.

1. Dolghi Adrian (Institutul Patrimoniului Cultural), Felea Alina (Institutul de Istorie), *Reprezentarea populației românești și a etniilor conlocuitoare din Basarabia în hărțile din Imperiul Rus (mijl. sec. XIX – înc. sec. XX)*
2. Gherasim Cristina (Universitatea de Stat din Moldova), *Femeia – atitudini și viziuni în mediul nobilimii din Basarabia (1812-1918)*
3. Ciobanu Tudor (Institutul de Istorie), *Ținutul Iași în catagrafiile primului deceniu al secolului al XIX-lea*
4. Onilov Tatiana (Institutul de Istorie George Barițiu Cluj-Napoca al Academiei Române), *Principatele Române și primul proiect de constituție (1831-1832)*
5. Moșneguțu Ioan (Universitatea de Stat din Moldova), *Activitatea arhimandritului Teognost Donos la mănăstirea Hârbovăț*
6. Manolache Constantin, Malcoci Iulia, Xenofontov Ion Valer, (Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupan”, Centrul de Cercetări Enciclopedice), *Academicianul Vladimir Andrunachevici (1917-1997). Repere din biografia științifică și cea privată*
7. Cristea Nadea (Liceul Teoretic „Pro-Succes”), *Primenirea Basarabiei (1918-1940) în izvoarele interbelice românești*

18.00 – 18.30 **Ședința de totalizare. Auditoriul 530**

19.00 **Cină festivă**

SÂMBĂȚĂ, 24 noiembrie 2018. Plecarea participanților.

